

добу поросності, по 10 голів у кожній. Дослідним тваринам тричі, з інтервалом у 15 діб, починаючи з 60-ї доби поросності, внутрішньом'язово вводили "Імунолак" у дозі 0,05 мг д.р. на 1 кг маси тварини. Тваринам контрольної групи - 0,9% розчин NaCl. Всіх поросят за час досліду зважували двічі – одразу після народження та на 23 добу життя. Показник збереження тварин обчислювали як різницю між 100% та показником загибелі поросят.

Результати дослідження вказують на те, що застосування поросним свиноматкам препарату "Імунолак" сприяє покращенню фізіологічних показників поросят у ранньому постнатальному онтогенезі. Так, поросята дослідної групи народжувались з масою тіла у середньому $1,33 \pm 0,05$ кг, що є майже на 17 % ($p \leq 0,05$) більше за контрольних тварин. Показник середньої маси гнізда після народження між групами вірогідно не відрізнявся у зв'язку з високою варіабельністю цього показнику у групі, але відзначалась тенденція до його збільшення у тварин дослідної групи на 18,16 %.

Досліджуючи продуктивні показники поросят у продовж підсисного періоду встановлено, що тварини дослідної групи мали достовірно вищі показники середньодобового приросту та рівня збереженості, відносно контролю, відповідно на 10,70 % ($p \leq 0,05$) та 8,60 % ($p \leq 0,05$) і становили $227,89 \pm 5,33$ г та $95,51 \pm 1,72\%$. Це сприяло зростанню середньої маси тіла поросят дослідної групи на момент відлучення на 10,41 % ($p \leq 0,05$) у порівнянні до контролю.

Розрахунок економічної ефективності досліджуваного препарату показав, що корекція резистентності свиноматок обумовлює позитивний економічний ефект у розмірі 4,92 грн. на 1 грн. витрат за рахунок підвищення фізіологічних показників поросят у ранньому постнатальному онтогенезі.

Отже, корекція резистентності свиноматок у другій половині поросності препаратом "Імунолак" сприяє поліпшенню фізіологічних показників у поросят шляхом збільшення на 16,67 % ($p \leq 0,05$) середньої маси тіла при народженні, а також підвищення рівня збереженості упродовж підсисного періоду на 8,60 % ($p \leq 0,05$) та зростання у них на 10,70 % ($p \leq 0,05$) середньодобового приросту відносно тварин контрольної групи.

Література

1. Дмитриев А. Ф. Иммунобиологический потенциал поросят в период новорожденности при скармливанні супоросным свиноматкам кислородной кормовой смеси / А. Ф. Дмитриев, А.В. Агарков // *Фундаментальные исследования*, № 2. – 2015. – С. 820 – 824.

2. Мабрі Д. Вплив ваги поросят при народженні на прибутковість / Джон Мабрі // *Корми і факти*, 2016. – № 6-7 (70-71). – С. 28 – 29.

УДК 636:612.1.017.1

НЕСПЕЦИФІЧНА РЕЗИСТЕНТНІСТЬ ОРГАНІЗМУ КОРІВ ВПРОДОВЖ ФІЗІОЛОГІЧНИХ РОДІВ І ПІСЛЯРОДОВОГО ПЕРІОДУ

Кот С. П., кандидат біологічних наук, доцент, (staxkot@gmail.com),

Кириченко В. А., кандидат сільськогосподарських наук, доцент,

Баркарь Є. В., кандидат сільськогосподарських наук, доцент

Миколаївський національний аграрний університет, м. Миколаїв, Україна

Роди і післяродовий період, відображаючи ряд складних фізіологічних і метаболічних процесів в організмі самок, здійснюють сильний вплив на всі його системи, в тому числі і на імунну [1, 2]. Однак, імунний статус організму у корів під час родів та післяродовий період вивчений недостатньо.

Метою роботи було вивчення стану неспецифічної резистентності організму у корів протягом фізіологічних родів і післяродового періоду. Стан неспецифічної резистентності організму у корів оцінювали за фагоцитарною активністю нейтрофілів і моноцитів [3], бактерицидною [4] і лізоцимною активністю сироватки крові [5] в такі періоди: за 3-5 днів до родів, в день родів і на 4-5-й, 9-10-й, 14-15-й та 19-20-й дні після родів.

Аналіз результатів досліджень свідчить, що фагоцитарна активність нейтрофілів і моноцитів в крові корів за 3-5 днів до родів підвищується і становить відповідно $94,8 \pm 1,47$ та $64,0 \pm 4,0\%$. Найбільш високу фагоцитарну активність нейтрофілів і моноцитів в крові корів встановлено в день родів, у післяродовий період спостерігалась тенденція до поступового зниження фагоцитарної активності лейкоцитів і її стабілізації на 14-15-й і 19-20-й дні після родів. Бактерицидна активність сироватки крові у корів, як інтегральний показник природного захисту їх організму, в день родів значно знижувалась (з $58,71 \pm 3,39$ до $49,92 \pm 2,58\%$). На 4-5-й день післяродового періоду вона підвищилась на 10 %, а на 14-15-й день – на 20. Дослідження активності сироваткового лізоциму у корів показало, що вона в день родів також вірогідно нижча, ніж до і після них.

Таким чином, підвищення активності клітинних факторів неспецифічної резистентності крові у корів, до, під час і після родів можна вважати закономірною реакцією на подразнення рецепторів матки наприкінці тільності і в період родів, а також в перші дні післяродового періоду. Не виключена активна участь фагоцитуючих лейкоцитів і в інволюційних процесах в геніталіях тварин. Зниження рівня гуморальних механізмів природного захисту організму корів під час родів компенсується активізацією в цей період клітинних факторів неспецифічної резистентності.

Література.

1. Соколовская И. И. Иммунология воспроизведения животных / И. И. Соколовская, В. К. Милованов. – М. : Колос, 1981. – 264 с.
2. Юркив О. Я. Повышение иммунного статуса и репродуктивной функции коров с гипофункцией яичников и субинволюцией матки / О. Я. Юркив, И. И. Гевкан, Ю. И. Сливчук // Весник мясного скотоводства : Из-во Всероссийского НИИ мясного скотоводства. – Оренбург, 2011. – Том 3. – № 64. – С. 23-29.
3. Емельяненко П. А. Методические указания по тестированию естественной резистентности телят / П. А. Емельяненко, О. Н. Грызлова, В. Н. Денисенко и др. – М., 1980. – 64 с.
4. Смирнова О. В. Определение бактерицидной активности сыворотки крови методом фотонейтриметрии / О. В. Смирнова, Т. А. Кузьмина // ЖМЭИ. – 1966. – № 4. – С. 8-11.
5. Марков Ю. М. Определение естественной резистентности животных в условиях интенсивного их использования / Ю.М. Марков, В.В. Никольский и др. – Харьков, 1974. – С. 25.

УДК 636.52/.58082474

КОРКОВА РЕГУЛЯЦІЯ ВМІСТУ ТРАНСФЕРИНУ В КРОВІ КОРІВ

Кравченко-Довга Ю. В., здобувач

Карповський В. І., доктор ветеринарних наук, професор

Національний університет біоресурсів і природокористування України, м. Київ

Радчиков В. Ф., доктор сільськогосподарських наук, професор (*labkrs@mail.ru*)

РУП «Научно-практический центр Национальной академии наук Беларуси по животноводству», г. Жодино, Беларусь

Під поняттям вища нервова діяльність (ВНД) розуміють функціональну активність кори великих півкуль головного мозку і найближчих до неї підкіркових утворень, що забезпечує пристосування високоорганізованих тварин і людини до навколишнього середовища. На сьогодні відомо про вплив ВНД на обмін речовин і продуктивність сільськогосподарських тварин, однак дані щодо впливу основних характеристик коркових процесів на вміст трансферину у крові корів у доступній літературі відсутні.

Дослідженням встановлено, що вміст трансферину в крові корів різних типів ВНД достовірно відрізняється і знаходиться в фізіологічних межах. У корів сильного врівноваженого рухливого (СВР) типу ВНД вміст трансферину в сироватці крові становить $2,77 \pm 0,06$ г/дм³. У